

УДК 336.7:004:330.3(477)

DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V50\(2025\)-20](https://doi.org/10.31521/modecon.V50(2025)-20)

Рижикова Н.І., доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID ID: 0000-0002-3019-8172

e-mail: goncharenkonat@gmail.com

Остапенко Р.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID ID: 0000-0002-5976-5871

e-mail: rm_ostap@ukr.net

Горох О.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

ORCID ID: 0000-0003-1490-9074

e-mail: GorohSasha82@gmail.com

Коваленко В.С., аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Державний біотехнологічний університет, Україна

ORCID ID: 0009-0009-5336-4514

e-mail: V.Kovalenko1586@gmail.com

Аналіз фінтех в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку та інвестиційні можливості

Анотація. Досліджено сучасний стан, перспективи розвитку та інвестиційні можливості фінтех-сектору в Україні. Проаналізовано ключові сегменти ринку, включаючи платіжні сервіси, цифрове кредитування, криптовалюти, insurtech і regtech. Установлено, що в Україні діє понад 100 фінтех-компаній, більшість із яких орієнтовані на міжнародні ринки. Визначено роль законодавчої підтримки, зокрема Закону «Про платіжні послуги» та платформи Дія, у підвищенні конкурентоспроможності. Розглянуто інвестиційний потенціал, акцентуючи на цифровому банкінгу, блокчейні та кібербезпеці. Запропоновано рекомендації: уряду – прискорити регуляторні реформи, інвесторам – зосередитися на insurtech і regtech, фінтех-компаніям – посилити кібербезпеку та співпрацю з банками. Виявлено виклики: застаріла нормативна база, кадровий дефіцит, низька фінансова грамотність. Отримано висновки щодо необхідності гармонізації з європейськими стандартами (PSD2, GDPR) та розвитку регуляторної пісочниці. Дослідження підкреслює важливість фінтеху для фінансової інклюзії та економічного відновлення України. Обмеження дослідження пов'язані з якісним підходом; подальші роботи можуть включати кількісний аналіз та порівняння з іншими ринками Східної Європи.

Ключові слова. Фінтех; цифрові платежі; інвестиції; регуляторне середовище, фінансова інклюзія; технологічні інновації.

Natalia Ryzhykova, Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Accounting, Audit and Taxation, State Biotechnological University: Kharkiv, Ukraine

Roman Ostapenko, PhD in Economics, Associate Professor Associate Professor of the Department of Accounting, Audit and Taxation State Biotechnological University: Kharkiv, Ukraine

Oleksandr Horokh, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, State University of Biotechnology: Kharkiv, Ukraine

Vadym Kovalenko, PhD student, Department of Finance, Banking and Insurance, State Biotechnological University, Ukraine

Analysis of Fintech in Ukraine: Current State, Prospects Development and Investment Opportunities

Abstract. Introduction. The fintech sector in Ukraine has emerged as a critical driver of economic development, transforming traditional financial services with innovative technology. Despite economic and geopolitical challenges, the sector

¹Стаття надійшла до редакції: 24.04.2025

Received: 24 April 2025

has demonstrated significant growth, making a comprehensive analysis of its current state, development prospects, and investment opportunities necessary.

Purpose. *This study aims to analyze the current state of Ukraine's fintech sector, evaluate its key segments, assess its investment potential, and propose strategies to enhance its development despite economic and regulatory challenges.*

Results. *The research identified over 100 fintech companies operating in Ukraine, more than half of which were established within the last three years, demonstrating the sector's rapid growth. Key segments include payment services (31.6% market share), digital lending (14%), insurtech, regtech, and cryptocurrencies. Legislative support, such as the Payment Services Law and the Diia platform, as well as international partnerships, enhances the sector's competitiveness. Significant investment opportunities exist in digital banking, blockchain, and cybersecurity, with a projected compound annual growth rate (CAGR) of 13.2% from 2024 to 2029. However, challenges remain, including outdated regulations, low financial literacy, and a shortage of skilled professionals. Recommendations include accelerating regulatory reforms, focusing investments on insurtech and regtech, and strengthening cybersecurity and collaborations between banks.*

Conclusions. *Ukraine's fintech sector is resilient and globally competitive, driven by innovation and supportive legislation. Crucial factors for sustained growth include harmonization with EU standards (PSD2, GDPR), expansion of regulatory sandboxes, and increased investment in emerging segments. Future research should incorporate quantitative analyses and regional comparisons to further elucidate development pathways.*

Keywords: *fintech; digital payments; investment; regulatory environment; financial inclusion; technological innovation.*

JEL Classification: L26, Q13, Q18

Постановка проблеми. Фінтех-сектор в Україні демонструє стрімке зростання, відіграючи ключову роль у забезпеченні фінансової інклюзії, трансформації фінансових послуг та економічному відновленні. Проте розвиток галузі стримується низкою проблем: застаріла нормативно-правова база, яка не повною мірою відповідає сучасним технологічним вимогам, низький рівень фінансової грамотності населення, дефіцит кваліфікованих кадрів, а також обмежений доступ до інвестиційного капіталу. Геополітична нестабільність і воєнний стан додатково ускладнюють залучення іноземних інвесторів та міжнародну експансію фінтех-компаній. Недостатня гармонізація з європейськими стандартами, зокрема PSD2 і GDPR, гальмує інтеграцію України в глобальний фінансовий ринок. Водночас високий потенціал сектору, зокрема в сегментах цифрових платежів, блокчейну, insurtech і regtech, залишається недооціненим через брак системного аналізу інвестиційних можливостей і чітких регуляторних механізмів. Таким чином, виникає потреба в комплексному дослідженні сучасного стану фінтех-ринку, оцінці його перспектив розвитку та розробці рекомендацій для оптимізації регуляторного середовища й залучення інвестицій, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності України на глобальному рівні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Фінтех-сектор в Україні розвивається в умовах економічної нестабільності, геополітичних викликів і швидкого технологічного прогресу, що, як зазначають дослідники, вимагає комплексного аналізу для розробки ефективних стратегій управління та залучення інвестицій. У праці О. Стойко [1] досліджено прискорення розвитку фінансових технологій після криз 2008-2009 та 2014-2015 рр., підкреслено значний потенціал сектору. Т. Гаврилко та Р. Антонова [2] стверджують, що ключові сегменти фінтеху, зокрема платежі й цифровий банкінг, потребують імплементації директиви ЄС PSD2 для зміцнення позицій України як інноваційного центру.

Як зазначають О. Наконечна та О. Михайлик [3], інтеграція фінтех-рішень у банківські послуги сприяє розширенню бізнес-можливостей на українському ринку. Ю. Півняк та Н. Гребенюк [4] наголошують, що інвестиції в інноваційні технології є критично важливими для сталого економічного зростання та підвищення фінансової доступності.

Дослідження, як підкреслюють автори, вказують на необхідність удосконалення регуляторного середовища, розвитку інфраструктури та подолання кадрових і технологічних бар'єрів. Водночас бракує системного аналізу інвестиційних можливостей і стратегій гармонізації з міжнародними стандартами, що зумовлює потребу в подальших дослідженнях для забезпечення конкурентоспроможності українського фінтех-сектору на глобальному ринку.

Формулювання цілей дослідження. Не применшуючи значення існуючих наукових розробок, слід наголосити, що в умовах економічної нестабільності, тривалого воєнного конфлікту та стрімких технологічних змін дослідження фінтех-сектору в Україні набуває виняткової актуальності для виявлення й подолання проблем, які гальмують його розвиток. Метою статті є аналіз сучасного стану фінтех-ринку України та визначення стратегічних напрямів його розвитку для забезпечення економічного відновлення й підвищення конкурентоспроможності. Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання: оцінити поточну структуру й динаміку фінтех-сектору; дослідити ключові сегменти, включаючи цифрові платежі, кредитування, insurtech, regtech і криптовалюти; проаналізувати інвестиційний потенціал галузі; розробити рекомендації щодо вдосконалення регуляторного середовища на основі міжнародного досвіду; визначити роль державних інституцій, зокрема НБУ, у підтримці фінтеху; ідентифікувати основні виклики, такі як технологічні, кадрові та фінансові, та запропонувати шляхи їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансові технології (фінтех) являють собою сучасний

підхід до інтеграції інноваційних технологій і фінансових послуг, що змінює традиційний спосіб здійснення фінансових операцій за допомогою програмного забезпечення, алгоритмів і цифрових платформ. Сфера фінтеху охоплює широкий спектр рішень, включаючи цифрові платіжні системи, мобільний банкінг, криптовалюти та автоматизованих консультантів. Його значущість для економіки полягає у розширенні доступу до фінансових послуг, зниженні витрат фінансових установ і створенні інноваційних продуктів, які відповідають вимогам сучасних споживачів.

Станом на 2025 рік, фінтех-ринок України демонструє стабільне зростання, попри економічні виклики. В країні функціонує понад 100 фінтех-компаній, причому більше ніж половина з них були засновані протягом останніх трьох років, що свідчить про динамічний розвиток галузі. Хоча український фінтех-сектор становить менше ніж 1% глобального ринку, він розвивається швидшими темпами, ніж світові тренди, із прогнозованим сукупним річним темпом зростання (CAGR) цифрових транзакцій на рівні 18,3% у період 2018-2024 років [5].

Таблиця 1 Розподіл ринку українських фінтех-компаній за спеціалізацією

Спеціалізація	Частка ринку (%)
Платежі та грошові перекази	31,6
Інфраструктура фінансових технологій	19,3
Цифрове кредитування	14,0
Управління капіталом	6,0
Страхові технології (Insurtech)	6,0
Інші напрямки	23,1

Джерело: сформовано авторами на основі [5].

Структура клієнтської бази українських фінтех-компаній демонструє чітку орієнтацію на бізнес-сегмент – 74% користувачів складають компанії, тоді як решта припадає на індивідуальних споживачів. Особливо вражаючим є зростання доходів від цифрових активів, які з 2018 року збільшились у 177 разів. Технологічна міць сектору підкреслюється інноваційними вітчизняними платформами, такими як Дія, та необанками на зразок Монобанку, які здобули широке визнання серед користувачів та привертають увагу зовнішніх інвесторів. Основні тенденції розвитку фінтех-сектору України у 2025 році включають швидке впровадження штучного інтелекту для запобігання шахрайству, забезпечення кібербезпеки та персоналізації цифрових банківських послуг. Паралельно розвиваються системи миттєвих платежів та зростає використання віртуальних активів, зокрема криптовалют. Регуляторні ініціативи, такі як імплементація PSD2 та розвиток фреймворків відкритого банкінгу, доповнюються зусиллями щодо підвищення фінансової інклюзивності та цифрової грамотності населення.

Сучасні законодавчі ініціативи, зокрема ухвалення законів про віртуальні активи та хмарні послуги, створили сприятливі умови для розвитку фінтех-галузі. Національний банк України активно реалізує цифрові проекти та працює над впровадженням регуляторної "пісочниці" для тестування інновацій. Окрім таких традиційних напрямків, як платіжні сервіси та мобільні гаманці, ринок демонструє появу нових спеціалізацій, зокрема insurtech (страхові технології) та regtech (регуляторні технології), що

вказує на поступову диверсифікацію та зрілість фінтех-сектору [6].

Цифрове кредитування посідає другу позицію за важливістю серед сегментів фінтех-ринку України. У цьому напрямку широко застосовуються алгоритми машинного навчання та аналітика великих даних для швидкої оцінки кредитоспроможності клієнтів. Це дає змогу компаніям мінімізувати ризики й ухвалювати рішення значно оперативніше. Провідну роль у мікрокредитному сегменті відіграє Moneyveo, який пропонує сучасні та зручні рішення для споживчого кредитування. Завдяки автоматизації процесів і використанню штучного інтелекту, компанії цього сектору суттєво спростили доступ до фінансових послуг для широких верств населення.

Інвестиційний сегмент (WealthTech) в Україні демонструє динамічне зростання, пропонуючи інноваційні інструменти для управління активами та інвестиційними портфелями. Українські фінтех-стартапи успішно впроваджують автоматизацію та штучний інтелект, що сприяє підвищенню ефективності роботи з активами роздрібних інвесторів. Завдяки таким платформам користувачі отримують доступ до глобальних фінансових ринків, аналітичних інструментів і персоналізованих стратегій інвестування, які раніше були доступні виключно заможним клієнтам або великим інституційним інвесторам.

Страхові технології (Insurtech) трансформують традиційний страховий ринок України, інтегруючи цифрові процеси та спрощуючи взаємодію клієнтів зі страховими компаніями. Успішні стартапи, такі як Ewa,

Sureberry та Spokk, впроваджують інноваційні рішення для оцінки ризиків, обробки претензій та персоналізації страхових продуктів. Значним проривом стала інтеграція з державним додатком Дія, що забезпечує безперешкодний доступ до страхових

послуг. Використання технологій IoT та телематики дозволяє створювати динамічні страхові продукти, що адаптуються до поведінки та потреб клієнтів [7]. Ключові технології та успішні стартапи в цьому сегменті детально представлені в табл. 2.

Таблиця 2 Ключові технології та успішні стартапи в різних сегментах фінтеху України

Сегмент	Ключові технології	Приклади успішних стартапів
Платежі та перекази	Tap-to-phone, миттєві платежі, біометрична ідентифікація	Monobank, Payforce, Wallet Factory
Цифрове кредитування	Машинне навчання, великі дані, автоматизація	Moneyveo
Інвестиції (WealthTech)	Штучний інтелект, автоматизація, аналітичні інструменти	Різні платформи для роздрібних інвесторів
Страхування (Insurtech)	IoT, телематика, цифрові процеси	Ewa, Sureberry, Spokk
Регуляторні технології (Regtech)	Блокчейн, автоматизація, аналітика	U-TECH, HUBBER, Smart Data

Джерело: Створено авторами на основі [7].

Криптовалютний сектор та DeFi активно розвиваються в Україні завдяки прогресивному законодавству про віртуальні активи. Це створює сприятливий клімат для бірж та інновацій, а українські стартапи розробляють рішення для зберігання і використання криптовалют, включаючи децентралізовані фінансові продукти. Регуляторні технології (Regtech) та консалтингові послуги є важливими в фінтех-індустрії для забезпечення відповідності нормативним вимогам. Компанії, такі як U-TECH, HUBBER та Smart Data, пропонують інструменти для автоматизації комплаєнсу, що допомагає фінансовим організаціям адаптуватися до нових регуляторних вимог. Вбудовані фінанси швидко популяризуються, інтегруючи фінансові послуги у нефінансові платформи. Це забезпечує зручність транзакцій, доступ до кредитування та страхування. Відкритий банкінг через API відкриває нові можливості для партнерств, покращуючи фінансові послуги та взаємодію з клієнтами.

Дії Національного банку України, такі як впровадження регуляторної «пісочниці», розвиток відкритого банкінгу та запуск пілотного проекту е-гривні, активно стимулюють інновації та підтримують зростання всіх напрямків фінтех-ринку [8]. Ці заходи, в поєднанні з тенденцією до цифровізації фінансових послуг, формують сприятливі умови для масштабного розширення і диверсифікації фінтех-сектору країни.

Завдяки цьому Україна поступово закріплює своє становище як один із найдинамічніших центрів фінансових технологій у Східній Європі.

Водночас фінтех-ринок України демонструє значний інвестиційний потенціал. За прогнозами, його сукупний річний темп зростання (CAGR) становитиме 13,2% у період з 2024 по 2029 рік, що перевищує середньосвітові показники. Цей факт робить український фінтех-сектор особливо привабливим для інвесторів. Станом на 2025 рік, в Україні активно діють понад 100 фінтех-компаній, із яких понад половина була створена протягом останніх трьох років. Серед найбільш перспективних сегментів — цифрові активи, які, згідно з прогнозами, демонструватимуть вражаючий темп зростання, із CAGR 137% у період із 2024 по 2028 рік [9].

Сегменти з найбільшим інвестиційним потенціалом в Україні включають цифровий банкінг, мобільні платежі, блокчейн-технології та кібербезпеку (табл. 3). Особливий інтерес інвесторів спрямований на стартапи, які займаються споживчим кредитуванням, автоматизацією фінансових процесів і протидією відмиванню коштів (AML). Відсутність великих міжнародних гравців через законодавчі обмеження створює унікальне поле можливостей для інвесторів, які готові адаптуватися до місцевих реалій та підтримувати інноваційні проекти, орієнтовані на специфіку українського ринку.

Таблиця 3 Форми інвестицій у фінтех-сектор України

Форма інвестицій	Характеристики	Приклади фондів/інвесторів	Типові суми інвестицій
Венчурний капітал	Фінансування ранніх стадій, високий ризик/висока прибутковість	Flyer One Ventures, SMRK VC Fund, AVentures Capital	\$100,000 - \$5,000,000
Приватний капітал	Фінансування зрілих компаній для масштабування	Horizon Capital, 4i Capital Partners	\$5,000,000+
Краудфандинг	Залучення коштів від багатьох дрібних інвесторів	Різні платформи	Варіюється
Змішане фінансування	Поєднання приватних інвестицій та грантів	Ukraine Investment Framework (ЄС)	Включає гранти та покриття ризиків

Джерело: сформовано авторами на основі [9, 10].

Приватний капітал зосереджується на фінтех-компаніях, які вже мають зрілі бізнес-моделі та потребують вагомих вкладень для подальшого масштабування. Інвестиційні фонди, як-от Horizon Capital та 4i Capital Partners, активно підтримують перспективні проєкти з перевіреною стійкістю та стабільними доходами. Яскравим прикладом успішності у цьому сегменті є продаж платіжної системи Portmone.com, що підкреслює високий потенціал прибутковості інвестицій у зрілі фінтех-компанії в Україні. Глобальні програми підтримки, як-от Mastercard Start Path Ukraine та Google for Startups Ukraine Support Fund, демонструють значний інтерес провідних світових технологічних компаній до розвитку українського фінтеху. Окрім фінансування, вони забезпечують менторську підтримку, доступ до глобальних мереж та технічну допомогу, що значно підвищує шанси стартапів на успішний розвиток [10]. Стратегічні партнерства з міжнародними фінансовими установами та технологічними лідерами набувають популярності як форма інвестицій, що дає змогу українським фінтех-компаніям не тільки отримати капітал, а й здобути цінну експертизу та вийти на світовий ринок.

Додаткові можливості для інвестицій включають краудфандинг і змішане фінансування підтримувані ЄС через Ukraine Investment Framework, стимулюючи зростання приватних та державних проєктів у післявоєнному відновленні, пропонуючи гранти та покриття ризиків. Не зважаючи на виклики, український фінтех-сектор набуває популярності серед інвесторів завдяки висококваліфікованій робочій силі, підтримці уряду через регуляторні «пісочниці» та зростаючому попиту на цифрові

фінансові послуги, що сприяє інноваціям і інтеграції в світовий ринок. Привабливість інвестицій у фінтех-сектор України обумовлена низкою ключових факторів. Ринок стрімко зростає, особливо в сегментах цифрових платежів, необанкінгу та цифрових активів, що відкриває значні перспективи для збільшення вартості компаній. Важливу роль відіграє впровадження сучасних технологій, таких як штучний інтелект і блокчейн, які разом із розвитком кібербезпеки та мобільного банкінгу суттєво зміцнюють фінтех-екосистему країни [11]. Попри наявні геополітичні виклики, фінтех-сектор демонструє високу адаптивність і стійкість, що робить його перспективним напрямком для довгострокових інвестицій.

Одночасно фінансовий сектор зазнав істотних змін завдяки трансформації нормативно-правової бази. Одним із ключових елементів став Закон України «Про платіжні послуги», прийнятий у 2022 році, який заклав міцну основу для платіжних сервісів і стимулював розвиток відкритого банкінгу за принципами Другої директиви ЄС про платіжні послуги (PSD2). Цей закон, який повністю набрав чинності у 2025 році, створив сприятливі умови для впровадження інноваційних фінансових продуктів і послуг, що є важливим кроком для інтеграції України до європейського фінансового простору [12].

Національний банк України (НБУ) регулює фінтех-сектор, реалізуючи Стратегію розвитку фінтеху, що включає регуляторну «пісочницю», підтримку інклюзивності, віддалену ідентифікацію, кібербезпеку та інфраструктуру миттєвих платежів (табл. 4). У серпні 2023 року затверджено Стратегію фінансового сектору з акцентом на інновації та інклюзію.

Таблиця 4 Ключові регуляторні ініціативи у фінтех-секторі України

Законодавчий акт/ініціатива	Рік впровадження	Ключовий вплив на фінтех-сектор
Закон «Про платіжні послуги»	2022-2025	Впровадження відкритого банкінгу, регулювання платіжних сервісів
Закон «Про віртуальні активи»	2023	Легалізація криптовалют, регулювання криптобізнесу
Закон «Про хмарні послуги»	2022	Розширення можливостей для цифрової інфраструктури
Стратегія розвитку фінтеху НБУ	2023	Створення регуляторної «пісочниці», підтримка інновацій
Уніфікація нагляду НБУ	2024	Об'єднання нагляду за банківськими та небанківськими установами

Джерело: сформовано авторами на основі [12, 13].

Українські фінтех-компанії стикаються з регуляторними перешкодами, що уповільнюють розвиток інновацій. Застаріла нормативна база ускладнює впровадження сучасних технологій, а нові законодавчі ініціативи з реалізацією цифрових платежів та віртуальних активів проходять повільно. Ключові проблеми фінтеху: відсутність ефективної ідентифікації, низька фінансова грамотність, брак програм підвищення, недостатня боротьба з шахрайством, підвищені ризики безпеки та зниження довіри до сервісів. Домінування державних банків і

обмеження на рух капіталу ускладнюють конкуренцію та міжнародну експансію компаній..

Політична нестабільність, низький рівень доходів населення, слабкий інвестиційний клімат та високий рівень корупції створюють суттєві бар'єри для розвитку фінтех-сектору України. Ситуацію погіршують труднощі адаптації до умов воєнного стану та геополітичної нестабільності, що особливо впливають на формування сприятливого середовища для інновацій. Водночас необхідність партнерства з банками для надання електронних платіжних послуг обмежує автономність та гнучкість фінтех-компаній,

що є критичним на ранніх етапах їхнього розвитку [13].

Для подолання викликів необхідно впровадження комплексних заходів для оптимізації регуляторного середовища. Розширення функціоналу регуляторної «пісочниці» Національного банку України дозволить фінтех-компаніям тестувати інноваційні продукти у контрольованих умовах з підтримкою регулятора.

Цей підхід не тільки сприятиме збереженню стабільності фінансової системи, але й стимулюватиме відповідальне впровадження новацій, мінімізуючи ризики для користувачів (табл. 5). Узгоджений рух у цьому напрямку може стати ключовим для підтримки зростання фінтех-сектору України та його інтеграції в глобальну фінансову екосистему.

Таблиця 5 **Пропозиції щодо оптимізації регуляторного середовища для фінтех в Україні: міжнародний досвід та очікувані результати**

Рекомендація	Міжнародний досвід	Очікуваний ефект для України
Розширення регуляторної «пісочниці»	Сінгапур, Велика Британія	Прискорення інновацій, зниження регуляторних бар'єрів
Завершення імплементації законодавства про віртуальні активи	Японія, Швейцарія	Правова визначеність для криптобізнесу, залучення інвестицій
Гармонізація з PSD2 та GDPR	Європейський Союз	Інтеграція з європейським фінансовим ринком
Впровадження спрощеного ліцензування	Австралія, Литва	Зниження бар'єрів входу для стартапів
Розвиток RegTech-рішень	Глобальна практика	Автоматизація комплаєнсу, зниження витрат
Створення міжвідомчої фінтех-ради	Малайзія, Бразилія	Координація регуляторних зусиль, усунення суперечностей

Джерело: сформовано авторами на основі [14].

Гармонізація українського законодавства з європейськими директивами, зокрема PSD2 та GDPR, є пріоритетом у євроінтеграції. Необхідно розробити підзаконні акти для регулювання API, безпеки даних та автентифікації, щоб підвищити безпеку, конкуренцію та сприяти інноваціям у фінансовому секторі. Впровадження спрощеного ліцензування для фінтех-компаній за досвідом Австралії та Литви знизить регуляторне навантаження, впроваджуючи обмежені ліцензії з поступовими вимогами, стимулюючи нових гравців та враховуючи специфіку ризиків фінтех-послуг..

Розвиток регуляторних технологій (RegTech) є важливим для оптимізації регуляторного середовища. Автоматизація моніторингу, звітності та управління ризиками знижує витрати на комплаєнс, а Національний банк України може сприяти цьому через хакатони та гранти. Сприяння транскордонному співробітництву і гармонізація регуляторних підходів з міжнародними стандартами допоможуть українським фінтех-компаніям легше виходити на глобальні ринки та залучати іноземні інвестиції.

Адаптація регуляторних підходів до специфіки нових технологій, таких як штучний інтелект, децентралізовані фінанси (DeFi) та вбудовані фінансові продукти, вимагає гнучкості й проактивності з боку регуляторів. У цьому контексті досвід Японії та Індії, які успішно створили спеціалізовані законодавчі акти для підтримки нових фінтех-напрямків, може бути надзвичайно корисним для України [15]. Використання цих моделей дозволить Україні

запровадити випереджаюче регулювання, яке сприятиме розвитку інноваційних фінансових технологій, водночас забезпечуючи високий рівень захисту споживачів і фінансової стабільності.

Технологічні виклики в Україні гальмують фінтех-сектор, зокрема недостатня кібербезпека та інфраструктурні обмеження. Інвестиції в технології та фахівців необхідні для захисту даних, а також для інтеграції інновацій у фінансові системи. Фінансові виклики в Україні створюють бар'єри для зростання фінтех-сектору, зокрема через слабкий інвестиційний клімат, корупцію та нестабільність. Це ускладнює доступ до капіталу, змушує компанії зіштовхуватися з «долиною смерті» та обмежує їхню гнучкість через партнерство з банками для платіжних послуг.

Кадрові виклики також значно ускладнюють ситуацію у фінтех-галузі. Нестача висококваліфікованих фахівців, які володіють технічними знаннями та глибоким розумінням фінансової сфери, стримує розвиток сектору (табл. 6). «Відтік мізків», викликаний міграцією спеціалістів у пошуках кращих умов праці, посилює цю проблему. Ситуацію ще більше ускладнює війна, яка призвела до мобілізації кадрів і дестабілізації ринку праці загалом [16].

Фінтех-сектор приносить споживачам переваги, зокрема доступніші фінансові продукти і зручності, але й загрози через шахрайство, кібератаки і низький рівень фінансової грамотності, що ускладнює адекватне сприйняття нових технологій.

Таблиця 6 Виклики та ризики розвитку фінтех в Україні

Категорія ризиків	Основні виклики	Потенційні наслідки
Технологічні	Кібербезпека, недостатня інфраструктура, відсутність стандартизації	Вразливість даних, обмежена інтеграція, повільне впровадження інновацій
Фінансові	Обмежений доступ до капіталу, необхідність партнерства з банками, нестабільність ринку	Повільне зростання, обмежені можливості масштабування, залежність від традиційних гравців
Кадрові	Дефіцит кваліфікованих фахівців, «відтік мізків», мобілізація	Зниження конкурентоспроможності, висока вартість найму, обмежені можливості розвитку
Регуляторні	Застарілі норми, бюрократія, невизначеність	Правова невизначеність, додаткові витрати на комплаєнс, обмеження інновацій

Джерело: сформовано авторами на основі [16].

З огляду на фінансову систему загалом, розвиток фінтех-індустрії створює системні ризики. Фрагментація регулювання, можлива нестабільність нових бізнес-моделей та взаємозалежність між традиційними й інноваційними установами можуть спричиняти проблеми. Швидке впровадження нових технологій часто випереджає вдосконалення регуляторних механізмів, залишаючи нормативні прогалини [17]. Геополітична нестабільність і війна додатково підривають фінансову інфраструктуру, провокуючи волатильність ринку, що знижує привабливість ризикових фінтех-інвестицій та потенційні переваги для споживачів і економіки.

Висновки. Фінтех-сектор України вражає своєю стійкістю та амбіціями зростання навіть за складних економічних і геополітичних умов. Більше ніж половина з понад 100 чинних фінтех-компаній були засновані за останні три роки, що підкреслює швидкий темп розвитку. Особливо виділяються платіжні сервіси, мобільні гаманці та фінансова аналітика. Вихід 43% компаній на міжнародні ринки свідчить про високу конкурентоспроможність українських рішень. Прийняття Закону «Про платіжні послуги» та Закону «Про віртуальні активи» створило

сприятливий фундамент для подальшого розвитку індустрії.

Для підвищення ефективності розвитку необхідно об'єднати зусилля всіх зацікавлених сторін. Уряду слід прискорити реалізацію законодавства про віртуальні активи, зокрема внесення змін до Податкового кодексу, а також запустити спеціалізований фонд підтримки фінтех-стартапів за моделлю Українського фонду стартапів. Національний банк України має розширити функціонал регуляторної «пісочниці», впровадити стандарти відкритого банкінгу та вдосконалити систему віддаленої ідентифікації для підтримки цифрових фінансових послуг.

Інвесторам важливо збільшити фінансування на етапі стартапів, враховуючи, що 63% українських фінтех-компаній працюють без зовнішнього фінансування. Окрему увагу слід приділити менш розвиненим сегментам, таким як insurtech, regtech та блокчейн-рішення. Співпраця між банківським сектором і фінтех-компаніями відкриє взаємовигідні можливості, тоді як інвестиції у кібербезпеку та захист даних сприятимуть підвищенню довіри клієнтів до інноваційних фінансових послуг.

Література:

1. Stoiko O. Y. Formation and Development of Fintech Business in Ukraine. *Business Inform.* 2020. 2(505), 384–392. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-384-392>
2. Gavrilko T., Antonova R. FINTECH: FOREIGN EXPERIENCE AND DEVELOPMENT FEATURES IN UKRAINE. *Herald UNU. International Economic Relations And World Economy.* 2020. (29). URL: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-29-3>
3. Наконечна О., Михайлик О. FINTECH В БАНКІВСЬКОМУ БІЗНЕСІ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ. *Підприємництво та інновації.* 2022. (23), 108–119. URL: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/23.19>
4. Півняк Ю., Гребенюк Н. Значущість та перспективи розвитку FINTECH сектору в майбутньому України. *International Science Journal of Management, Economics & Finance.* 2024. 3(6), 34–44. URL: <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240306.03>
5. *Winning strategy: Why the time is right to invest in Ukrainian FinTech - Euractiv.* Euractiv. 2024. <https://www.euractiv.com/section/europe-s-east/opinion/winning-strategy-why-the-time-is-right-to-invest-in-ukrainian-fintech/>
6. *Fintech development in Ukraine.* [in Ukrainian] National Bank of Ukraine. 2024. URL: <https://bank.gov.ua/en/about/development-strategy/fintech2025>
7. Sullivan T. 10 fintech trends that define the industry's future | Plaid. Plaid. 2024. URL: <https://plaid.com/resources/fintech/fintech-trends/>
8. *Fintech Trends 2025: What Businesses Should Expect.* Top Fintech Trends 2025: DashDevs. URL: <https://dashdevs.com/blog/fintech-trends-2024/>
9. Duarte F. *Fintech Market Size & Future Growth (2025-2029).* Exploding Topics. 2024. URL: <https://explodingtopics.com/blog/fintech-market>
10. *Investment Trends 2025: What's Hot and What's Not for CEE Investors.* TheRecursive.com. URL: <https://therecursive.com/vc-opportunities-promising-sectors-investment-trends-strategy-cee-europe-2025/>

11. *Fintech Market Analysis | Size & Forecasts*. Global Market Estimates Research & Consultants. URL: <https://www.globalmarketestimates.com/market-report/global-fintech-market-3258>
12. *The Ukrainian FinTech Catalog 2023*. [in Ukrainian] UAFIC. 2023. URL: <https://indonesia.mfa.gov.ua/storage/app/sites/34/ukrainian-fintech-catalog-2023.pdf>
13. Kabachynskiy I. *How Activitis Fintech Company Helps Ukrainian Businesses Overcome Wartime Challenges*. UNITED24 Media. 2024. URL: <https://united24media.com/business/how-activitis-fintech-company-helps-ukrainian-businesses-overcome-wartime-challenges-3804>.
14. *What is fintech regulation? An overview - IDnow*. IDnow. URL: <https://www.idnow.io/fintech/what-is-fintech-regulation/>
15. *Top 7 Best Practices for Fintech Compliance*. InnReg | Fintech Compliance Consulting and Outsourcing. 2024. URL: <https://www.innreg.com/blog/fintech-compliance-best-practices>.
16. Vartsaba V., Zaslavska O. FINTECH INDUSTRY IN UKRAINE: PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE SOLUTIONS. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2020. 6(4), 46–55. URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-4-46-55>.
17. Gavriluk V. *How Does Fintech Impact Consumers?* Digital Product Design Agency - Aronda. 2024. URL: <https://aronda.agency/blog/how-does-fintech-impact-consumers>.

References:

1. Stoiko, O. Y. (2020). Formation and Development of Fintech Business in Ukraine. *Business Inform*, 2(505), 384–392. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-384-392>
2. Gavrilko, T., & Antonova, R. (2020). FINTECH: FOREIGN EXPERIENCE AND DEVELOPMENT FEATURES IN UKRAINE. *Herald UNU. International Economic Relations And World Economy*, (29). <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-29-3>
3. Nakonechna, O., & Mykhailik, O. (2022). FINTECH V BANKIVSKOMU BIZNESI: OSOBLIVOSTI ROZVYTUKU TA POTENTSIINI MOZHLIVOSTI. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, (23), 108–119. <https://doi.org/10.37320/2415-3583/23.19>
4. Pivniak, Yu., & Hrebenuik, N. (2024). Znachushchist ta perspektivy rozvytku FINTECH sektoru v maibutnomu Ukrainy. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 3(6), 34–44. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20240306.03>
5. *Winning strategy: Why the time is right to invest in Ukrainian FinTech* - Euractiv. (2024). <https://www.euractiv.com/section/europe-s-east/opinion/winning-strategy-why-the-time-is-right-to-invest-in-ukrainian-fintech/>
6. *Fintech development in Ukraine*. [in Ukrainian] (2024). National Bank of Ukraine. <https://bank.gov.ua/en/about/develop-strategy/fintech2025>
7. Sullivan, T. (2024). 10 fintech trends that define the industrys future | Plaid. <https://plaid.com/resources/fintech/fintech-trends/>
8. *Fintech Trends 2025: What Businesses Should Expect*. (2024). Top Fintech Trends 2025: DashDevs. <https://dashdevs.com/blog/fintech-trends-2024/>
9. Duarte, F. (2024). Fintech Market Size & Future Growth (2025-2029). *Exploding Topics*. <https://explodingtopics.com/blog/fintech-market>
10. *Investment Trends 2025: Whats Hot and Whats Not for CEE Investors*. (2025). TheRecursive.com. <https://therecursive.com/vc-opportunities-promising-sectors-investment-trends-strategy-cee-europe-2025/>
11. *Fintech Market Analysis | Size & Forecasts*. (2025). Global Market Estimates Research & Consultants. <https://www.globalmarketestimates.com/market-report/global-fintech-market-3258>
12. *The Ukrainian FinTech Catalog 2023*. [in Ukrainian] (2023). UAFIC. <https://indonesia.mfa.gov.ua/storage/app/sites/34/ukrainian-fintech-catalog-2023.pdf>
13. Kabachynskiy, I. (2024). *How Activitis Fintech Company Helps Ukrainian Businesses Overcome Wartime Challenges*. UNITED24 Media. <https://united24media.com/business/how-activitis-fintech-company-helps-ukrainian-businesses-overcome-wartime-challenges-3804>
14. *What is fintech regulation? An overview - IDnow*. (2023). IDnow. <https://www.idnow.io/fintech/what-is-fintech-regulation/>
15. *Top 7 Best Practices for Fintech Compliance*. (2024). InnReg | Fintech Compliance Consulting and Outsourcing. <https://www.innreg.com/blog/fintech-compliance-best-practices>
16. Vartsaba, V., & Zaslavska, O. (2020b). FINTECH INDUSTRY IN UKRAINE: PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE SOLUTIONS. *Baltic Journal of Economic Studies*, 6(4), 46–55. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-4-46-55>
17. Gavriluk, V. (2024). *How Does Fintech Impact Consumers?* Digital Product Design Agency - Aronda. <https://aronda.agency/blog/how-does-fintech-impact-consumers>

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License